

gospodarske, obrtniške in narodne.

zhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrto leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrto leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 28. decembra 1881.

O b s e g: Razglas za uboge učence podkavske šole, ki je v zvezi z živinsko bolnišnico v Ljubljani. — Amerika našim poljskim pridelkom sila nevarna. (Dalje.) — Občni zbor kranjske kmetijske družbe dne 23. nov. 1881. (Dal.) — Staro keltsko mesto Neviadunum pri Krškem na Dolenjskem. — Politični pregled leta 1881. — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Št. 9687.

Razglas

za uboge učence podkavske šole, ki je v zvezi z živinsko bolnišnico v Ljubljani.

Slavno c. kr. ministerstvo poljedelstva je za šolsko leto 1882. dovolilo 4 ustanove po 50 gold., za katere se natečaj s tem razpisuje.

Učenci, ki hočejo v omenjeno šolo vstopiti, izkazati se morajo s spričalom ubožnosti, lepega vedenja in razun tega, da so bili uže dve leti delali kot kovaški pomočniki, ter imajo prošnje s spričali v 4 tednih od dneva prvega razglašanja tega razglasa v uradni „Laibacher Zeitung“ pri centralnem odboru c. k. kmetijske družbe vložiti.

Od c. k. deželne vlade
v Ljubljani dne 23. decembra 1881.

Amerika našim poljskim pridelkom sila nevarna.

(Dalje.)

4. Stroški pridelovanja pšenice; koliko pridelujejo in koliko izvažujejo ameriške združene države.

Samo po sebi se razume, da stroški pridelovanja pšenice niso zmiraj in povsod enaki. Ker nam prav tamošnje cene oziroma stroški sami na sebi niso toliko mar, temveč je za nas le važno, koliko Amerikanca stane pšenica postavljena v Evropo, in po kateri najnižji ceni bi jo mogel oddajati, da ima nad lastne stroške še kaj zaslužka, držati se nam je poprečne cene in računali bomo lastno ceno pšenice postavljene v Liverpool na Angleškem.

Od morja in od železnice ali kanalov bolj oddaljeni kraji imajo mnogo više stroške, kakor bliži, enako se izdatno znižajo lastni stroški pri dobrih letinah. Ogle dovali si toraj bomo najugodnejši primerljivi, potem najneugodnejšega, katerega nam kažejo tamošnje statistične številke; takale sta računa:

	od met. centa	
1. Pridelovanje v oddaljenih zahodnih krajih	4 gold. — kr. v zlatu	
vožnina do jezer	1 „ — „ „	
„ do Novega Jorka — „	53 „ „	
z Novega Jorka v Liverpool — „	77 „ „	
zavarovanje in mešetarji — „	22 „ „	
elevatorji (prekladanje) — „	22 „ „	
razlažanje v Liverpoolu — „	20 „ „	
skupaj	6 gold. 94 kr.	

2. Pridelovanje in vožnina do postaje	6 gold. 51 kr. v zlatu
vožnina do Chicage	1 „ 55 „ „
iz Chicage v Nov Jork	1 „ 21 „ „
z Novega Jorka v Liverpool	1 „ 12 „ „
drugi stroški v Ameriki	— „ 26 „ „
„ „ v Liverpoolu — „	49 „ „
skupaj	11 gold. 14 kr.

Ako se iz teh dveh računov posname poprečna svota, kaže se, da zdaj Amerikanca poprek stane meterski cent pšenice v Liverpool postavljene 9 gold. v zlatu. Pri nas velja danes met. cent pšenice okroglo 12 gold., tedaj Amerikancu še zmiraj lep zaslužek ostaja.

Toda v lastni ameriški ceni pšenice po 9. gold. bi za nas še ne bila tako velika nevarnost, temveč nevarnost za nas je v tem, da Amerikanci vedó od dne do dne svoje lastne stroške prav izdatno znižavati, po napravi novih kanalov, železnic itd., tako da se na reki Mississippu naložena ladija brez prekladanja more peljati naravnost v Liverpool ali v drugo evropsko primore postajo. Na podlagi dosedanjih skušenj dokazujejo uže danes izvedeni strokovnjaki, „da bomo v ropi v teku 2 do 5 let imeli ameriško pšenico s ceno po 5 do 7 gold. v zlatu“.

5. Po koliko pridelujejo in po koliko izvažujejo poljskih pridelkov ameriške združene države?

Sledeče številke kažejo, kako od leta do leta raste velikost polja s pšenico obdelanega:

leta 1871 (to je od 1. julija 1870. do 30. junija 1871.)	vsejane je bilo pšenice na	14,021.000	oralih
„ 1873	15,587.000	„	
„ 1875	18,546.000	„	
„ 1877	20,738.000	„	
„ 1878	22,902.000	„	
„ 1880	25,334.679	„	